

การสำรวจปรสิตภายในกบนาในเขตพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
Primary Survey on Internal Parasites of Common Lowland Frog [*Hoplobatrachus rugulosus* (Wiegman)] in Phanom Sarakham District, Chachoengsao Province

วรมิตร ศิลปะชัย¹ มณฑล อ่วมเทศ¹ ทศนีย์ คชสีย์² เพลินพิศ ธารีเธียร¹

Woramit Sinlapachai, Monthon Oumthet, Tadsanee Choshasee, Ploenpit Tareetien.

สุรเชษฐ์ จันทร์ประเสริฐ^{1*} และ ยุทธนา บรรจง³

Surachead Junprasirt and Yutthana Banchong

บทคัดย่อ

การสำรวจปรสิตภายในกบนา *Hoplobatrachus rugulosus* (Wiegman) ในเขตพื้นที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ทำการสำรวจตั้งแต่เดือนมิถุนายน – เดือนสิงหาคม 2547 โดยการสำรวจและคัดเลือกฟาร์มเลี้ยงกบนาของเกษตรกร 20 ฟาร์มเป็นตัวแทนของการสำรวจ เก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพการเลี้ยงและการจัดการฟาร์ม เก็บตัวอย่างกบนาในระยะลูกอ๊อด ลูกกบหางหด และกบโต ระยะละ 5 ตัวอย่างส่งตัวอย่างไปตรวจหาชนิดและปริมาณปรสิตภายในของกบนา โดยการผ่าพิสูจน์ที่ภาควิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบปรสิตในกลุ่มโปรโตซัว ชนิด *Balantidium* spp. ในกบนาทุกฟาร์มทุกระยะ โดยที่ในระยะลูกอ๊อดและลูกกบหางหดพบจำนวนน้อย ส่วนในระยะกบโตพบจำนวนมากจนไม่สามารถนับได้ และพบว่าการจัดการฟาร์มและแหล่งน้ำที่นำมาใช้เลี้ยงที่แตกต่างกันจะพบจำนวนปรสิตแตกต่างกัน

คำสำคัญ : กบนา ลูกอ๊อด ปรสิตภายใน

---

^{1*} งานประมง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม
จังหวัดฉะเชิงเทรา 24120 e – mail : woramiting@thaimail.com

² คณะวิชาสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา ตู้ ปณ.21 ปทจ.พนมสารคาม
จังหวัดฉะเชิงเทรา 24120 e – mail : chachoengsao_agr@hotmail.com

³ งานสวนพฤกษศาสตร์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม
จังหวัดฉะเชิงเทรา 24120 e – mail : y_banchong@hotmail.com